

УДК 39+94(510)

ЖУНАЙИН БИЧМЭЛ БА ЗОХИОЛЫН «ЖАНГАР»-ЫН АСУУДАЛД

Б. Мөнхөө

PhD, профессор

Баруун Хойтын Үндэстний их сургууль, Ланьчжоу, БНХАУ

E-mail: mengke64@163.com

Товч хураангуй

Энэ судалгааны бүтээл бол Шинжааны алдарт жангарч Жавын Жуунайд зориулагджээ. Нэртэй туульч (1926–2017) тууль хайлдаг урлагийг хөгжүүлэхэд их хувь нэмэр оруулсан. Жуунагийн аав Жав өвөө шиг бас жангарч байсан. Зохиолч хүн боловсролынхоо ачаар “Жангар” туулийн бүлгүүдийг өөрөө зохиосон байж магадгүй гэж олон судлаачид үздэг. Нийтлэлийн зохиогч судлаачдын энэ саналыг няцааж, Жуунай нь жангарч болж байсан аав, өвөөгөөсөө туульсын санг өвлөн авсан гэж үздэг. Шальван гэгээний зөвлөснөөр Жавын Жуунай хүүхэд байхдаа хааны тамгатай Олзатын алдарт сахиулд шавь орж, тэнд Ойрадын ардын аман урлагийн талаар боловсрол, мэдлэг олж авчээ.

UDC 39+94(510)

ON THE PROBLEM OF WRITTEN AND INAUTHENTIC “JANGAR”: THE REPERTOIRE OF JANGARCHI JUUNAI

B. Munkhoo

PhD, Professor,

Northwestern National University, Lanzhou, China

E-mail: mengke64@163.com

Annotation

This research paper is dedicated to the famous Xinjiang jangarchi Javyn Juunai (1926–2017). He made a great contribution to the development of the art of epic telling. The author discusses the authenticity of the repertoire of the outstanding epic teller. Juunai's father Zhav, like his grandfather Erhetei, was also jangarchi. Many researchers believe that Javyn Juunai, thanks to his education, may have composed the chapters of the epic «Jangar» himself. The author of the article refutes this opinion of the researchers and believes that Zhunai inherited the epic fund from his father and grandfather, who served as the “court” jangarchis of the Torgout Prince of Khobugsar. On the recommendation of Shalvan Geghyan Javyn Juunai was apprenticed to the famous keeper of the khan's seal Olzat, where he received an education, knowledge about Oirat oral folk art.

